

IJopeners

voor bewoners door bewoners

Al dan niet hiphoppen in het Flevopark

Cultuurverkenner: Verbinden is de kunst

Daan van Pagée: jonge senior in Flevopoort

Als je doof geboren bent door het syndroom van Usher is je leven toch ingewikkelder dan voor iemand waarvan alle zintuigen het gewoon doen. Dat heeft Eline Jansen in haar leven wel ervaren. Dat tegenslag strijdbaar maakt, blijkt uit haar verhaal.

TEKST: LIDA GEERS
FOTO'S: LIDA GEERS EN ELINE JANSEN

Eline Jansen

Doof met doorzettingsvermogen

In 1949 werd Eline in Den Haag geboren. Toen bleek dat ze doof was, werd ze naar Effatha, een school voor doven en slecht-horenden in Voorburg, gestuurd. Hier heeft zij van haar vierde tot haar achttiende op gezeten. Op het voortgezet onderwijs van Effatha had ze het, zoals een echte puber betaamt, helemaal niet naar haar zin. Zij wilde van school af en de opleiding Delfts Blauw-schilderen volgen. Haar ouders waren het er absoluut niet mee eens, omdat je daar volgens hen geen droog brood mee kon verdienen. Het verlangen om in een kunstzinnig atelier te kunnen werken, werd terzijde geschoven. Later kreeg zij werk waarin ze zich goed en gewaardeerd voelde. Grafisch werk op het Kadaster, dus toch een beetje kunstzinnig. Tijdens haar huwelijk had ze veertien jaar samen met haar man een grafisch bedrijf, waar Desk Top Publishing (DTP) gedaan werd, maar het was ook een copyshop en een drukkerij. Eline, die een typische autodidact is, leerde zichzelf DTP en foto's bewerken door veel hierover te lezen, te kijken hoe een ander het deed en te vragen. In de tijd dat ze met haar man in Groningen woonde, volgde ze de opleiding Algemene Creatieve Vaardigheden en daaropvolgend Textiele Werkvormen. Hiermee kon zij in creatieve vakken lesgeven op de basisschool. Haar wens

'Afgewezen op een dovenschool omdat je doof bent. Gekker moet het niet worden.'

was haar creativiteit te delen met dove kinderen die op de dovenschool weinig meekregen van kunstzinnige vorming. Zij solliciteerde maar werd, omdat zij doof was, afgewezen. Eline: 'Afgewezen op een dovenschool omdat je doof bent. Gekker moet het niet worden. Toch wilde ik iets met mijn opleiding doen. Daarom ben ik in ons dorp les gaan geven aan horende kinderen en aan vrijwilligers van het dorps huis. Mijn doofheid was hier totaal geen probleem. Hetzelfde gebeurde toen ik verder wilde studeren op de kunstacademie in Groningen. Daar werd ik ook afgewezen omdat men het niet zag zitten een dove student op de academie te hebben.'

Katten als inspiratiebron

Op een bepaald moment kwamen de katten in haar leven. Dat was voor haar de grote ommekeer. Doordat ze met haar katten veel naar wedstrijden ging en steevast de eerste prijs won,

kreeg ze steeds meer zelfvertrouwen in haar omgang met horende mensen. Eline: 'Ik heb ongeveer zes jaar stad en land afgereisd met Chaka, een Choclat Siamees en Mitte, een Tabby, en heb meegedaan aan veel internationale tentoonstellingen.' Trots haalt ze de plakboeken tevoorschijn waarin alle prijzen en eervolle vermeldingen bewaard zijn. In dezelfde tijd begon Eline met keramiek en haar katten waren haar muzen. Ze maakte heel veel kattenbeelden. De vormen abstraheerde ze, waardoor veel van haar kattenvormen iets weg hebben van de heilige katten uit de Egyptische oudheid.

Op de een of andere manier voelde zij zich tot keramiek aangetrokken. Het is volgens haar een rustgevend manier van met je handen bezig zijn in tijden dat je het moeilijk hebt. Ze heeft er geen opleiding voor kunnen vinden, behalve het gedeelte van haar opleiding Algemene Creatieve Vaardigheden. Gaandeweg werd haar duidelijk wat je wel en niet met klei kunt doen, en ook het experimenteren met glazuur vond zij fantastisch. 'Pas heel veel later ontdekte ik dat mijn moeder keramische portretten maakte, dus misschien heb ik het wel van thuis meegekregen.'

Trots op zichzelf

Ze woont nu bijna tien jaar op IJburg, waar haar hele appartement vol staat met keramiek. De katten zijn nog steeds een onderdeel van haar werk. Zij heeft ook ontdekt hoe fascinerend het zogeheten raku stoken is. Dit is een manier van glazuren die afkomstig is uit Japan. Daar werden theekommen voor de theeceremonie raku gestookt. In Nederland trekken een paar keer per jaar keramisten naar een plek waar raku gestookt mag worden in de buitenlucht. Op de objecten wordt glazuur aangebracht. Ze worden in een speciale gasoven gezet, die op een snelle manier naar 1000 °C wordt gestookt. Daarna gaat de oven open, worden de gloeiende objecten er met een speciale tang uitgehaald en in een container gestopt waarin hooi, stro of droge bladeren liggen. Doordat die door de hitte gaan smeuren,

len, ontstaat rook die in het keramisch materiaal trekt. Tot slot wordt het object afgekoeld in koud water. Iedere keer als een keramisch object op deze manier geglaazuurd is, krijg je een cadeau-tje, iets onverwachts en meestal iets fraais.

Naast de katten maakt Eline ook urnen, uiteraard voor katten, kattenvazen en op dit moment is zij erg bezig met grappige stadsgezichten op de rand van een holle vorm, waarin een waxinelichtje past. Eline: 'Als dat brandt krijg je mooie schaduwen van de huisjes op de muur of op het tafelblad.' Met trots laat ze Amsterdam zien met de Nescio- en de Magere Brug, een van haar laatste werken. Ze is trots op haar keramiek en trots op het feit dat ze het ondanks haar handicap voor elkaar heeft gekregen alle kennis die er nodig is om zo ver te komen op eigen kracht te verwerven.

Haar droom? Haar liefde voor keramiek te delen met anderen en laten zien dat doven gelijk zijn aan horende mensen.

www.kunsteline.nl

COLUMN

TEKST EN ILLUSTRATIE: RENÉ ARNOLDI

Waterpret

Sail is in 1975 georganiseerd omdat Amsterdam 700 jaar bestond, een historisch feit. Dit moest dan ook opgeluisterd worden met historie: oude zeilschepen. Ondanks dat zeilboten al sinds 1750 uit de vaart zijn en zeilen ook niet populair is bij de grote massa. Iedereen weet dat de volleybalploeg op de Olympische Spelen in Atlanta een gouden medaille heeft gewonnen. Maar wie herinnert zich nog de Olympische kampioenen bij zeilen?

Sinds 1975 is er veel veranderd. Het Oostelijk Havengebied is gebouwd en onder andere daardoor is Zeeburg het belangrijkste stadsdeel van Nederland geworden. Sail moet dus getransformeerd worden tot hét buurtfeestje van Zeeburg, waarbij rekening wordt gehouden met de wensen van de buurtbewoners. Dus geen tall ships voor hun deur waardoor ze niet bij hun burelen aan de overkant van het water naar binnen kunnen kijken. En geen situatie waardoor ze zich toerist in eigen buurt voelen of zich in een dierentuin wanen. Dat wordt natuurlijk wél in de hand gewerkt als de hoogste baas van SAIL Jeanette Blijdorp heet.

Het moet een feest worden waarbij de buurtbewoners wat terugkrijgen. En dan bedoel ik niet door Feyenoord-hooligans vernielde kades. SAIL is pas in augustus, dus tijd zat om mijn verbetervoorstellen uit te voeren.

SAIL moet natuurlijk wél waterpret blijven. De vele toeristen worden direct naar

een cruiseschip aan de Passengers Terminal gebracht. Zo lopen ze de buurtbewoners niet in de weg. Ze krijgen een cruise door het havengebied en daar betalen ze dik voor, maar ze krijgen waar voor hun geld! Aan boord worden ze vermaakt door allerlei A-artisten die in de buurt wonen, zoals Ellen ten Damme, Huub van der Lubbe en ga zo maar door. Er wordt aangelegd op strand Blijburg vanwaaruit ze de vorderingen van IJburg kunnen bekijken. Ze varen langs en tussen de vele eilanden van het Oostelijk Havengebied door. Wellicht moeten de kanaaltjes op Java-eiland hiervoor iets verbreed worden. Voor de sportievelingen zijn er speedboottraces op het IJ. Waterfietsen kunnen worden gehuurd, maar pas wél op voor de speedboten en de ... cruiseschepen.

Tijdens het buurtfeestje kan de buurt zelf prima voor de catering zorgen, dus geen dure raspataat en naar plastic smakend evenementenbier inhuren. Topzaken als Kwalitaria en de Keurslager bevoorraden het festival, laten toeristen dubbel betalen en voor de buurtbewoners is het gratis: het is hun feestje! Alleen op deze manier gaat SAIL met de vaart der volkeren mee.

Ten slotte wordt de naam veranderd. SAIL heeft niets meer met zeilboten te maken. Het wordt Sale, want er wordt flink verdiend. De winst gaat naar de door de crisis getroffen buurtbewoners, zodat ze hun peperdure appartement tóch nog kunnen aflossen.

ADVERTENTIE

FQ FUNERAL QUEST

Uitvaartbegeleiding volledig naar wens en met veel respect.

Anne-Marie Boogaarts
Telefoon 06 81 81 84 69 (24/7)
Email anne-marie@funeralquest.nl
Adres Bogortuin 93, 1019 PE Amsterdam
Website www.funeralquest.nl

